

lénél éreztetné rendkívül káros hatását, s éppen ezért a tisztviselők nem tekinthetik ezt a státusrendezést véglegesnek; érdekeik védelmére minden törvényes eszközt fel fognak használni s ezzel egyidőben a tisztviselői minősítési törvény megváltoztatása érdekében is kénytelenek lesznek sikraszállni.

Fájdalommal látjuk azt is, hogy az állami erdőmérnökök létszámát a rendelet ismét 38-al apasztotta. Tartunk tőle, hogy ez az újabb apasztás erdőgazdaságunkra igen káros hatással lesz, mert még a mai létszám mellett sem képes az államerdészeti igazgatás az egyre szaporodó munkálatokat a megkívánható eredményességgel ellátni.

Szívesen láttuk volna, ha a státusrendelet az államerdészeti altisztek előmenetelének megjavítását is belevonta volna a szabályozás keretébe, hiszen az altiszteknél már 1919 január 1-je óta nem voltak előléptetések.

Ismertetésünket abban a reményben fejezzük be, hogy a kormányzat mindenestre már a közeljövőben módot fog keresni és találni a rendelet revízió alá vételére, amikor is az indokolt panaszokat orvosolni fogja, s lesz gondja arra is, hogy az egyenlő képzettségű tisztviselők teljesen egyforma elbírálásban részesíttessenek.

Bencze Gergely †

1854—1925

A Sopronba menekült bánya- és erdőmérnöki főiskolának nagy gyásza van. A halál elragadta *Bencze Gergely* nyug. min. tanácsos, főiskolai rendes tanárt, aki még annak a tanár-generációnak volt a tagja, amely működését akkor kezdte, mikor a főiskolán mélyreható változások kapcsán a főiskola reorganizációjának alapjait rakták le.

Bencze Gergely 1854 március 8-án Háromszék megye Lemhény községében született s szülőföldjéhez még utolsó pillanataiban is meghatódva ragaszkodott. Már kora fiatal-ságában kénytelen volt szembenézni az élet nehézségeivel és ezek az ifjúkori emlékei mély nyomot hagytak egész lelkü-

letében. Középiskoláit Kézdivásárhelyen és Kolozsváron végezte, ahol a legnagyobb nélkülözések árán tanult, sőt hogy magát fenntarthassa, még a nevelői pályára is rákényszerült, míg végre Selmecbányára jöhetett, ahol 1875—1879 évek között végezte a 4 éves erdőmérnöki szakot. 1879-ben a magyar erdőkinestár szolgálatába lépett, hol a gödöllői erdőhivatal és a besztercebányai erdőigazgatóság területén teljesített szolgálatot, majd 1882-ben a péteri erdőgondnokság vezetője lett.

Itt érte az a kitüntetés, hogy a földművelésügyi minisztérium *Münchenbe* küldte ki chemiai és talajtani tanulmányok folytatására. 1885-ig volt Münchenben, hol *Bayer, Jolly, Ebermayer* stb. az akkori idők legnagyobb elméinek tanításait hallgatta. 1885 telén hirtelen szívgyengeség fogta el és sajátkezű feljegyzéseiből látom, mily kevés volt a reménye arra, hogy szeretett hazáját viszont fogja látni. Súlyos betegségéből felépülvén, 1885 augusztusában tért vissza *Selmecbányára* s 1885 decemberében megbízták az erdészeti chemiai előadások megtartásával a főiskolán. 1888-ban lett rendkívüli, 1891-ben rendes tanár. 1918 júliusában megkapta a miniszteri tanácsosi címet és jelleget, 1919 januárjában pedig miniszteri tanácsossá lépett elő.

Tanári kinevezése után igen nehéz feladat hárult reá, mert egész új alapokra kellett fektetnie a chemiai tárgyakat s azonfelül erdészeti szempontból kellett azokat megvilágítani, miután a chemia addigi előadása kizárólag a bányászat és kohászat szempontjaira volt tekintettel. Ezen feladat megoldásán felül az újonnan épült erdészeti palotában egy modern chemiai laboratóriumot rendezett be s e mellett a nagy körülmélynél fogva igénylő munka mellett is foglalkozott kutató munkával.

Erre az időre esik egyik kísérlete, melyben a bükk chemiai feldolgozásának lehetőségeit vizsgálta papírgyártási célokra.

1911-ben, mikor a főiskolán a chemiai tanszékek külön épületbe kerültek, ismét egy új intézetet szerelt fel.

A laboratórium új felszerelése a világháború előtt lett kész és igazi látványosság volt. Sajnos, az összeomlás miatt

a csehek kezébe került és az e felett érzett keserőséget soha többé elfelejteni nem tudta. *Sopronban* az ideiglenes laktanyában sokszor sóhajtozva mondotta nekem az öreg úr: „csak még egyszer lenne olyan intézetünk, mint *Selmecbányán* volt“, de hozzátette, ezt megélni már úgysem fogja. 1923 nyarán megtörtént nyugdíjaztatása után úgy látszik, mintha nehéz betegségéből egészen kigyógyult volna, azonban 1925 szeptemberében hirtelen megbetegedett és három héttel a halála előtt, lakása előtti udvarán megindulva mondotta nekem búcsúzóképen: „Itt a végem, én érzem!“ Három hétre reá eltemették kedves tanárunkat.

Mióta nyugalomba vonult, mindig valami csendes, nyájas vidékre vágott, hol kifelejthetné magát a kor szomorú napjaiból, más klíma alá, melytől megrendült egészségének gyógyulást, magának pedig békés, nyugalmas éveket remélt. De az élet éppen utolsó éveiben bizonyult mostohának hozzá, sorsa — napjaink sok magyarjának a sorsa volt. A cseh megszállás miatt kénytelen volt az *Alma Materral* együtt elhagyni a kies fekvésű szép *Selmecbányát*, melyhez hosszú 45 év tudományos munkálkodásai, művei s boldog emlékei fűzték. *Sopronban* üttött új tanyát, de e várost megszokni nem tudta. Lehet, hogy azért, mert asztmájának nem kedvezett ez a levegő, lehet, hogy nem tudta elfelejteni soha *Selmecet*, de innen mindig elvágott. Amit az élet nem tudott megadni neki, azt halálában elnyerte.

Legyen békés, nyugodt pihenése!

Vági István.

Eránosz Antal János†

Egyesületünknek ismét gyásza van. Ismét kidőlt egy erőteljes tartóoszlopa a magyar erdész-társadalom épületének, s a katasztrófa éppen annak a napnak hajnalán szomorította el szíveinket, amidőn évi rendes gyülekezésünkre sereglettünk össze.

Meg is éreztük ennek a nyomasztó hatását. A hagyomá-